

Nagyváradai Estilap

Szerkesztőség: Strada Printal Carol
(Báilăgi Densă-ntoa) 6

Egyes szám ára 2 Leu

Kiadóhivatal: Hegedűs Hiriapirada
Calea Regale Ferdinand (Bálozei-ut)

Románia és Oroszország tárgyalásai

Bukarestből jelenti a Rador: Adeverul értesülése szerint a román kormány folytatja az Oroszországgal meginduló tárgyalásokat. Jelenleg a tárgyalások munkálatait. Jelenleg egy szakértőbizottság dolgozik, amelynek tagjai a hadügyi miniszter, a külügyminiszter, az ipari és kereskedelmi miniszter illetve azok megbízottai. A tárgyalások orosz földön fogynak lefolyni.

Argetioianu ünnepélyes fogadtatása

Bukarestből jelenti a Rador: Argetioianu volt belügyminiszter nap Bukarestbe érkezett. Az úr pályaúdváron számos párti politikus és mintegy 1000 párttag fogadta, akiknek között Joanitescu képviselő is volt. Argetioianu szeméremképpel megfogadta a párttagok ragaszkodását és név szerint megköszönte az üdvözlést. Kijelentette, hogy továbbra is hűséges tagja marad a pártnak és innen fog az ország javára dolgozni. Ezután a párt tüntető menetté alakulva a vezérét a néppárt helyiségeihez kísért, azonban a kivonuló rendőrség megakadályozta a tüntetést. Este nagy bankettet rendeztek Argetioianu tiszteletére.

Nemzeti párti népgyűlés a regatban

Bukarestből jelenti a Rador: A nemzeti párt vasárnap Campi-Lungă nagy népgyűlést rendezett, amelyen a párt számos vezetője részt vett. Pop Cs. István elnöközte, hogy a párt hajrával átvenni az ország kormányát. Stelian Popescu is részt vett a párt programját, a határozati javaslatot fogadta el, amelyben követelik a kormány távozását és a választások azonnali kiírását.

Mégis lesz pénzkibocsátás

Bukarestből jelenti: Beavazott értesülése szerint az állam bankjegykibocsátás ügyében a Banca Nationala közgyűlést egybehívni. Miután a bank részvényesei nem akartak részt venni a bankárok, akik a pénzkibocsátást nem kétséges, hogy megkezdik a munkát.

Kikiáltják a bajor királyságot

Monarchista tüntetések Németországban
Éhségzavargások Berlinben

— Az Estilap eredeti távirata. —

A Német birodalom beteg szervezetét lázas izgalom járja át. Rémhírekkel telten jelennek meg a berlini lapok. A bajor ellenforradalomról a legkülönbözőbb verziók keringenek.

Politikai körökben azt beszéltek, hogy a bajor nacionalisták egész Északnémetországot körülfogták. November hetedikén fegyveres rohamra készülnek. — Jenából eltűntek a hazafias diák egyesületek tagjai. Valószínűleg Hitlerhez vonultak be. Egész Északnémetországban, Maclenburgban, Pomerániában összevonják és toborozzák a harcra kész nemzeti szervezeteket.

Fokozza az izgalmat Ludendorff cikke is. Az Augsburger Abendzeitungen (München) írja:

— A hazafias mozgalom ésszel fel nem érhető, csak szívvel érezhető. Ez növeli nagyra a faji öntudatot és teszi nagygyá a német birodalmat.

Harcot hirdet a marxizmus, materializmus, pacifizmus, partikularizmus, szeparatizmus, parlamentarizmus és a zsidók ellen, felveszi a küzdelmet a külső ellenségek ellen is, de a világ kölcsöntőkéje ellen, mely éppen úgy a zsidó nép uralmának kifejezése... mint a bolsevizmus.

Ezekhez járul még, hogy vasárnap tiszta monarchista tüntetés volt Münchenben.

Rupprecht bajor trónörökös vasárnap tábornagi egyenruhában megjelent a müncheni hadi múzeum előtt s a bajor kormányának felesküdt csapatok fellett diszszemlét tartott. Jelen volt az aktusnál a bajor királyi család valamennyi tagja, a kormány élén Knilling miniszterelnök, Kahr főbiztos és Lossow tábornok.

A csapatszemle után a lelkes sokaság Rupprechtet, mint Bajorország királyát élte. A tömeg a bajor királyság kikiáltását követelte.

Az ellenforradalom felkészült segítségét megerősíti a bajor-thüringiai határra küldött birodalmi bizottság jelentése, amelynek alapján Stresemann is katonai intézkedésekre szánta magát.

Még ma egy gyalogezredet

több üteg tüzérséget, fél lovasdandárt irányítottak Berlinből a thüringiai határra, kiknek parancsnoka Hasse tábornok. — Ezenkívül a birodalmi kormány jegyzéket intézett a bajor kormányhoz, melyben követeli, hogy a bajor kormány is akadályozza meg a Hitler csapatoknak thüringiai határátlépését.

Mindezekhez járul még az, hogy Berlinben nincs kenyér. Ezért ma több helyen zavargások, fosztogatások voltak. A helyzet kétségbeesítő.

Az elnök újabb kiáltványa

A forrongó Németbirodalom népéhez Ebert elnök ismét felhívást intéz.

Kijelenti, hogy kész letörni azt a kis csoportot, amely törvényellenesen nyomást akar gyakorolni az államhatalom tevékenységére. Nehéz munkára, kitarásra van szükség, hogy az új pénznemre való áttérés átmeneti akadályait leküzdhessek, de a belső rendet és birodalmi egységet is meg kell óvni. Annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy az esetben, ha a birodalmi kormány kénytelen volna az egységért a küzdelmet felvenni — a rend és szabadság helyreállításában maga mögött találja az egész német népet.

A szeparatista mozgalom a megszállott területen is tovább terjed. Erről szóló táviratunk a

következő:

Kaiserslauternben a kerületi kormányhivatalt elfoglalták. Az egész Pfalzot fenyegetik. A lakosság ellenállását megnehezíti, hogy a megszállók a védőrséget eltávolították.

(Lapzárta után.) Kahr bajor főállambiztos a Börzenkurir, Berliner Zeitung, Frankfurter Zeitung, Vorwärts, Vossische Zeitung terjesztését Bajorországban betiltotta, mert a bajor eseményeket hamis beállításban közlik és veszélyeztetik a rendet.

A párisi ügyvivőt utasította a birodalmi kormány, hogy tiltakozzék Poincarénál a szeparatisták támogatása miatt. A német rendőrséget ne akadályozzák meg a lázadók elűzésében. Ugyanezt közölték Londonban és Brüsszelben.

Aki 1921-ben váradai volt az román állampolgár

Királyi dekrétum — 30 napon belül mindenkit össze kell írni

A Monitorul Oficial tegnap megjelent száma közli a román állampolgárság elnyeréséről és elvesztéséről szóló királyi dekrétumot.

A rendelet kimondja, hogy a békeszerződések minden formalitás nélkül a jog szerint teljes jogú állampolgároknak ismerik el mindazokat, akiknek a) a magyar törvények értelmében illetőségük volt a Romániához csatolt területek valamelyik községében, b) a volt osztrák, vagy magyar állampolgárokat, ha a békeszerződés életbeléptekor nem laktak is a mai Románia területén, de itt lakó szülőktől e területeken születtek, c) a volt osztrák és magyar alattvalókat és az állampolgárság nélküli egyéneket, akik a békeszerződés életbeléptekor Románia jelenlegi területén laktak, d) a volt osztrák-

magyar alattvalókat, kik román nemzetiségűek és a román állampolgárságot optáltak. A békeszerződés tudvalevőleg 1921 július 26-án lépett életbe.

Az állampolgárságot elsőfokozatban a főszolgabírák és a polgármesterek állapítják meg, akik kötelesek a rendelet közzétételétől számított harminc napon belül elkészíteni a listákat. Másodfokozatban a Bukarestben szervezendő vegyes bizottság dönt.

Belcska tábornok Magyarország warsói követe

— Budapesti tudósítónk távirata —

Belcska volt honvédelmi minisztert meghatalmazott miniszteri rangban, rendkívüli követként Varsóba kinevezték.

HIREK

Novemberi
hangverseny naplár

10	
11	
12	
13	Rosé négyes, Kath. kör
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	Enescu Gy. Kath. Kör

Jegyek: Hegedűs Hirlapirodában

* Allamtitkárok esküje. Bukarestből jelentik: Franascivici és Tartarescu belügyi államtitkárok ma letették az esküt a miniszterelnök kezébe.

* Japán estély a Csarnokban. Varázslatos est, mandula szemű kicsi gésák, kimonók, melabus melódiák és lelkeket lenvügző keleti misztérium fogja gyönyörködtetni december hó 8-án a zsidó fiúarvaház által rendezendő „Japán tarka est” mulatságán a Kereskedelmi Csarnok termeiben Nagyvárad közönségét. Mint minden évben, úgy az én is a zsidó fiúarvaház mulatsága fogja megnyitni a jótékonyság jegyében a bali szerezont. A rendezőség már nagyban szorgoskodik a nagyszabású „Japán tarka est” előkészítésén. A rendezőségnek sikerült egy művészt megnyerni az est művészi scenirozására. A rendezőség meglepetéseket készít elő, csak annyit lehet még tudni, hogy a hölgyek kizárólag kimonóban, avagy estélyi toaletben jelenhetnek meg, a férfiak szintén vagy japán jelmezben vagy estélyi ruhában, más jelmez vagy álarc nem szerepelhet.

* Dr Rozvány Jenő ügyvédi irodája Oradea-Mare str. Calvin (Ritoók Zsigmond-utca) 1. szám alatt, az Ügyvédi Kamara házában.

* Van már jegye a Rosé hangversenyre?

* 100.000 szereplővel és a filmművészet jeleivel a főszerepekben kerül filmre Monna Vanna meghatóan érdekes története. A monumentális teljesen új Atlantic-film ma, kedden is vetítésre kerül az Apolló moziban. Az egyrészes, 7 hosszú felvonásos film vetítése teljes 2 órát vesz igénybe, ezért az előadások pontban 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. A rendkívüli érdeklődésre való tekintettel jegyeket — rendes helyárák mellett — elővételben árusít az Apolló pénztára.

* Bálint Béla az országos híri előadóművész és operaénekes máától kezdve mindennap fellép a „Parisiert Grill”-ben.

* Az első hangverseny, a Rosé négyes.

* Beniczky Ödönt párbajvételéért elítélték. Bud. tud. jelenti: Ez év június végén a nemzetgyűlés egyik ülésén incidens támadt Beniczky Ödön és Gömbös Gyula nemzetgyűlési képviselők között, amikor Gömbös megütötte Beniczkyt, aki Windischgrätz Lajos herceg és Sigaray Antal gróf utján provokálta Gömböst. A párbai a Rákos-féle vivóteremben folrt le és Gömbös sebesülésével végződött. Az ügyészség mindkettőjük ellen párbialdal vétsége címén indított eljárást. Most volt a főtárgyalás ebben az ügyben a budapesti büntetőtörvényszéken. — Gömbös a tárgyaláson nem jelent meg, így a bíróság elrendelte a rávonatkozó büntügyi eljárás elkülönítését. Beniczky a tárgyaláson kijelentette, hogy bűnös nem érzi magát, azonban enyhítő körülménynek kéri betudni az izgalmas előzményeket. A bíróság Beniczkyt 5 napi államfogházra ítélte el. Enyhítő körülménynek vette az ítélet kimonodásánál a Beniczkyt ért tettlegességet, súlyosbító körülménynek, hogy ő volt a kihívó fél. Az ítélet jogerős.

FISCHER ÁRUHÁZA SASPASSAGE
HARISNYÁI A LEGJOBBAK
ÉS LEGOLCSÓBBAK

* Rosé hangverseny 13-án a Kath. Körben

* A Dorian Filmszínházban ma, kedden utoljára látható az idei szezon leghatalmasabb filmremekének, a Cezariná-nak második része, India csodás világában és a rejtélyes Tibetben játszódik le ez a rész, amelyben Mia May teljes és utólrhetetlen színészi tudását adja. Minthogy a 9 óras előadásra minden jegy elfogyott, ajánlatos a délutáni előadásokra jegyet váltani. A délutáni előadások 4, 5 és 7 órakor kezdődnek két teremben felváltva.

* Mához egy hétre lesz megtartva a Rosé-vonósnégyes egyetlen kamaraestélye a Kath. Körben. A Rosé-kvartett műsora egyenesen szenzációs lesz, amennyiben Beethoven, Mozart és Schubert egy-egy vonósnégyesét adják elő. Ez lesz az idei koncertszezon első és legnagyobb szenzációja és ezt jól tudja a váradi zenekedvelő közönség melyet az elővételben elfogyott jegyek hatalmas tömege bizonyít a legjobban.

* Mindazok, akik előjegyezték jegyeiket, mielőbb váltsák ki, mivel a Hegedűs Hirlapiroda csak szerda estig tartia fenn, n időn túl pedig a kereslet sorrendjében adia el.

* Évtizedek egész sora mulott el azóta, mióta minden okos ember Brázav sósborszeszt használ egészsége megóvására, ifjúsága megőrzésére. Mindenütt kapható.

NÉGYSZÁZ JARDOS CÉRNA
MATT PUHA ÉS JÓ
MÁR TIZENEGY LEIÉRT KAPHATÓ
A FISCHER ÁRUHÁZBAN

* Pontosan jelenjen meg a Rosé koncerten!

* Felhívás. Italmérő kartársainkat, kiknek engedélyük nincs, vagy azt tőle elvették, kérjük, hogy fontos megbeszélésre f. hó 7-én, szerdán d. u. 3 órakor a Kereskedelmi Csarnokba jöjjenek el. Izrael Miklós, Benedek Ignác és többen.

* Új anyakönyvvezető helyettes. A belügyminiszter, Bucico Coriolán dr polgármester előterjesztésére Gerlán József aljegyzőt a helyettes anyakönyvvezetői teendőik ellátásával bízta meg.

HARISNYÁK, SOCKNIK, KEZTYÜK
OLCSÓN VÁSÁROLHATÓK A
FISCHER ÁRUHÁZBAN

* Rosé jegyek válthatók a Hegedűs hirlapirodában.

* Az októbristák a pesti rendőrségen. Budapestről jelentik: Az októberi vacsora tüntetésén ma kihallgatták a rendőrség Nagy Vincét, Fényes Lászlót, Buza Barnát és Vass Lászlót. Vallomásuk szerint a tüntetés nem volt tervszerint előkészítve, hanem Pickler Ernő szocialdemokrata képviselő tette Károlyit, akkor a közönség egy része spontán lelkesedésszintén éljenezni kezdett.

MAI ZÜRICH NYITÁS

BERLIN	---
NEWYORK	---
LONDON	---
PÁRIS	---
PRÁGA	---
BUDAPEST	---
MILANO	---
BUKAREST	---
BÉCS	---

NAGYVARADI
ARFOLYAMOK

MAGYAR KORONA	---
OSZTRÁK KORONA	---
FRANCIA FRANK	---
CSEH KORONA	---
SVÁJCI FRANK	---
DOLLÁR	---
LIRA	---
PONT STERLING	---

Egy jómenetelő

Kávéház
a közönség
azonnal élve
Cim a Hegedűs Hirlapirodában

GASPARNE ALTMANN S
bélyeg- és dohánytőzsze
déljé

Bulewardul Regele Ferdinand
(volt Rákóczi-ut) 4. szám
(Oláryval szemben)

megnyitotta.

Ezt muszáj elolvasni

VÉTELKÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL MEGGYÖZÖDÖDÖM, hogy a legkisebb bevásárlásnál is százakat takarított meg magának a „SPLENDID” férfi kalap és uridivat üzletében Str. Avram Iancu 16. nól csak a legelsőrangú divatcikkek olcsóbbá váltak bárhol Gyukits-kalap 650 L, Legújabb divatkalapok 200 L-től, Valódi belvém nyakkendők 130 L-től, Bokavédő 180 L, Bőrkezetű 275 L, Kemény kalap 250 L-től, I-a zoknik 80 L-től, Jäger ing és nadrág 180 L-től, Fehér ing 260 L-től.

Az „APOLLO” mozgószínházban

keddtől — szombatig

Monna Vanna

Tragédia a renaissance korából 7 hosszú felvonásban

Főszerepben a filmművészet jelesei:

Paul Wegener

Lidia Salmanaova

Olaf Fjord

Lea Parry

Monumentális egyrészes film

100,000 szereplővel

A váradi kiskadét a legjobb táncos-komikus

Színészaffér egy pesti színházban

Mikor még gyermekkorát élte Váradon a futballjáték, a mezőny akkor sem szűkölködött primadonnákban. Emlékeztetnek rá a szorgalmas meccslátogatók, hogy például a Nacnak az akkori centercsatárát, bizonyos nevezetű Kovácsot, aki ma az akkori tudásával csak néző lehetne, olyan óvációval fogadták mikor lépett a pályára, hogy ez a Kovács legalább három pukkedlit csinált, amíg végre elcsendesedett a sok tenyér megörök. De nemcsak neki jutott ki a dícsőrségből. Majdnem olyan hangos ujjongással fogadták egy másik centercsatárt is, aki a már nem működő NSE-ben játszott a Pali-nak hívott mindenki, mert éppolyan groteszk jelenség volt, mint Chaplin nagyapja, az a Palinak elkeresztelt mozíkomikus.

Ez a Pali center sokszor hiányzott a csapatból. Az emberek mosolyogtak, — persze, sugdosták jobbra balra, — megint bekötözték. Mert hát tudni kell, hogy a Pali hadapródiskolás növendék volt s havonként átlag kétszer vonták meg tőle a vasárnapi kimenőt különböző szidák miatt. Ilyenkor aztán nem játszhatott. Bent az iskolában a napos tiszt többször is kiáltotta a nevét, — Halmay Tibor harmadéves növendék.

Előfordult, hogy a szólításra nem jelentkezett senki, vagyis Halmay, a Pali, átgrott az iskola palánkján s ha már nem játszhatott, legalább nézte a játékokat, mely közvetlenül a kerítés mellett zajlott le.

Azóta sok év telt el. A régi Palit már elfelejtették, de annál nevezetesebb, híresebb ember lett Halmay Tiborból. A háborúban főhadnagy lett, aztán jött a forradalom leszerelt s színésznek ment a Budai Színházhoz. Itt kiderült, hogy a legügyesebb magyar táncosszínész. — Csakhamar híre kerekedett s egy-kettőre bejutott a Király színházhoz, ahol letelepedett a népszerű Rátkai Marcit is.

Mikor a Király színházban először lépett, máris minden oldalról érkeztek hozzá az ajánlatok fényes szerződések ígéretével. Halmay körülrajongott kedvencévé vált a pesti publikumnak. Minden fellépése izgalmas színházi eseményt jelentett s az eredetisége, hogy megoldotta szerepeit nem tévesztették el hatásukat még a kollégái körében sem. A legeslegjobb sikere az például, hogy meghódította Biller Irént az előbbi idők legtöbbet emlegetett primadomáját is, akivel jegyben jár. De nem ez a legérdekesebb hír, ami most Halmay körül kering, hanem egy másik.

Halmayt szeptemberben Roboz Imre, Renaissance színház igazgatója óriási fizetéssel elcsalta a Király színházból és hogy elcsalta, máris újabb kísértések esett volna áldozatul a szegény Halmay, ha ugyan Roboz meg nem aknázza. Ugyanis egy bécsi színház hatalmasabb fizetést ígért neki, ha megyia Pestet és elmegy Bécsbe táncolni. De hát ez nem következett be. Halmay nagy sikerrel játszott a Renaissance ideai sláger darabjában, a Lehár színdarabjában. Három gráciában. Halmayról most egy újabb szerepkörében beszélünk meg a krónika.

Rézota tagja már a Renaissance színház Ferenczy Károly a kitűnő komikus, akit Nagyváradon is jól ismernek. Ferenczy mellőzve érezte magát, amikor Halmayt szerződtették és bejelentették az igazgatónak, hogy fel akarja ajánlani a szerződését.

Ugyan kérlek, — mondta neki az igazgató. Csak nem ettől kéfé? — Bocsánat — válaszolt Ferenczy — szó sincs — ellenben

Halmay játszotta azt a szerepet, amit nekem kellett volna.

— Egyszerű a dolog. A Fall operettben a Pompadurban te fogod játszani Colicot, a költőt. Rendben van? Akarod? — Kérdezte az igazgató.

Szóval Ferenczy megnyugodott és eltávozott. Az igazgatóság pedig Colicot szerepét kiosztotta Halmay Tiborra.

Képzeltető Ferenczy felindulása, mikor megtudta a dolgot. Berontott az igazgató irodájába és stentori hangon

A szófiai merénylet

Megakarták ölni a jugoszláv attasét

Szófiából jelentik: Tegnap Krisztics ezredes, szófiai jugoszláv katonai attasé ellen merényletet követtek el. Három ismeretlen ur behatolt az ezredes lakására. Leütötte a szolgákat, aztán az egyik ur a zaira kisiető ezredesre háromizben rálőtt. A golyók nem találtak, mire az ezredes megragadta a merénylet karját. Ez azonban a revolver agyával fejbesszította az idősebb attasét és elmenekült.

követelte a direktor adott szavát és közben súlyos sértést kockáztatott meg a távollévő Halmayra vonatkozólag, ami Halmay ifjú éveit a zsebkendő faszálátával hozta szoros összefüggésbe.

Az igazgató pedig mikor már csend lett megmagyarázta, hogy Halmayt csak ezzel a szereppel tudta visszatartani a bécsi szerződés elől.

Közben Halmaynak visszamondták, hogy mit mondott róla Ferenczy. Elszaladt két régi tisztára lakására, elmondta nekik az ügyet, a többi pedig már tudjuk, elégtételadás. Ferenczy is kinevezett két segédet. A többi szintén tudjuk már. Jegyzőkönyvi elintézés.

Vajon szegény Biller Irén tudott-e aludni, amíg a jegyzőkönyvet írták?

A szófiai jugoszláv katonai attasé elleni merénylet híre nagy szenzációt keltett a szerb fővárosban. Sándor király elnökletével minisztertanács ült össze, amely két órán keresztül tanácskozott a jugoszláv részről teendő lépések ügyében. A minisztertanács erőes lépéseket szándékozik tenni. A lapok értesülése szerint az egész kisantant szolidaris Jugoszláviával.

Amitől Váradon nem kell tartani

Lakásrekvirálás miatt pört indítanak a kormány ellen

Bukaresti tudósítónk jelenti: Szenzációs pör aktái fekszenek most a bukaresti semmitőszék közigazgatási bírósága előtt. A felperes: a kisenewi háziurak szövetsége, míg az alperes nem kisebb faktor, mint maga a kormány. A pör tárgya a következő:

Néhány nappal ezelőtt a kormány, helyesebben a minisztertanács egy határozatot hozott, amely felhatalmazza a hatóságokat, hogy katonatisztek és államtisztviselők részére lakást rekviráljanak. Már most tudva levő, hogy a III. hadtest parancsnoksága Galacból áttette székhelyét Kisenewbe, ahol számoss tisztjét nem tudta elhelyezni. Elhatározta, hogy rekquirálni fog lakásokat a tisztek részére és a kisenewi rendőrprefektúra egy bizottsága meg is kezdte a rekquirálást és több lakást lefoglalt. Most azután emiatt perlik a házigazdák a kormányt. A háziurak azt állítják, hogy a kormány megsértette az érvényben levő lakástörvényt, mert ennek értelmében a megüresedett lakásokkal a háziur szabadon rendelkezik. A kormány tehát — mondják a háziurak — törvénytelenül jár el, amikor egy bizottsággal, amely kénye-kedve szerint megállapított bérek mellett rekquirált szobákat. Arra is hivatkozik a kisenewi háziurak beadványa, hogy egy régebbi rendelkezés értelmében rekquirálás esetén előzetesen ki kell, hogy kérje a kormány az illető város tanácsának véleményét. Ez nem történt meg. A rekquirálás tehát már ezért sem törvényes.

A kisenewi háziurak emellett memorandumba is foglalták panaszaikat és valamennyi besszarábiai képviselőnek megküldték.

A szokatlan fellépés kétségtelenül meglepő és nem egészen alaptalan akció. Végre is arról van szó, hogy a kormány rendelete szembehelyezkedik a törvénnyel. Természetes, hogy a helyzet önkéntelenül is aplikálható az itteni viszonyokra is.

Legendák Orth János körül

A főherceg, akit elnyelt a tenger...

Románia területén kizárólagossággal közli a NAGYVÁRADI ESTILAP.

Mindezek a hivatalos jelentések sem akadályozták meg természetesen, hogy Orth János eltűnése körül valóságos legendakör ne szövődjék. Egyre-másra hírek bukkantak fel arról, hogy

Orth János él,

a világlapokban hosszú tudósítások jelentek meg, hogy majd itt, majd ott láttak egy férfit, a legkülönbözőbb életkorúak között, ki Orth Jánossal azonos. Ez a férfi egyszer farmer, máskor remete, hol munkás, hol nyelvtanár.

Eugenio Garzon a Figaro 1910 július 31-i, 30-ik számában egy különös személyiségről ad hírt, ki az argentinai Concordia városkában a rendőrség figyelmét vonta magára. Elmondta, hogy a rendőrség hosszas fáradozás után kiderítette, hogy az ismeretlen senki más, mint János Szalvátor főherceg. A concordiai rendőrség főnöke, Don José Boglich, ki értesítette a bécsi rendőrséget, — szerinte — a külügyminisztériumtól azt a választ kapta, hogy minden további jelentését egyenesen ő felé intézze. A főherceg arról szóló, mellékelt személyleírás állítólag tökéletesen egyező volt. Az idegen először, mint Hirsch ur, bécsi lakos, jelentkezett. A cikk szerint később egy Nino de Villarey nevű olaszhoz költözött, kinek inasa jelentette, hogy gazdája a vendégét ismételtén „Orth János“-nak szólította. Ugy az idegen, mint az olasz egy nap hirtelen az ország belsejébe, Jerusa gyar-

Nagyváradon éppugy rekquirálhatnak lakást a rendelet szerint, mint Kisenewben. No, de azért nem valószínű, hogy a nagyváradi háziurak is rászánják magukat ilyen erőes lépésre...

Mi lesz

a váradi Múcsarnokkal?

Ott áll félig készen a Tisza Kálmán-téren az Artibus. Sárga falait csapkodja az eső s érdekes tervezetűek, színes remények ott fekszenek a házagos tető alatt. Nincs pénz, hogy tovább építsék. Akik addig adták a költségeket, amíg idáig jutott az építkezés, kimerültek. Jót és szépet akartak önzetlenül. És tegnap megint szóba jött a város pénzügyi bizottságának ülése. Késérő szájjal beszélnek most Váradon arról, hogy a kátyuba jutott ügynek azok voltak a legkevésbé jóakaratu kritikusai, akikről több megértést vártak volna. A városi tanács ugyyszólván több objektivitást mutatott, mint Kelen Béla és Moskovics József urak. Nekik nem tetszik a tér elrontása, elhibázottnak látnak az egész próbálkozást. De ha mégis felépült volna az Artibus, s ha Várad művészetének meglelt volna a becsületes háiléka, — akkor is elhibázottnak látnák ezek az urak a kísérletet?

A város pénzügyi bizottsága úgy döntött tegnapi ülésén, hogy a félig kész épületeket nem érdemes megvásárolni fél millió lejtért. viszont az építkezéshez sem nyújt segédkezet. Lehet, hogy gazdaságilag ez a helyes, de Várad nemesebb akarásaihoz nem méltó ez a gesztus.

Copyright 1923. by
„Die Stunde“ Vienna

matba utaztak a híresztelés szerint és később az olasz levelet írt Boglich rendőrfőnöknek, hogy a bécsi ur semmiesetre sem az, akinek őt tartják.

Ez újsághír, mely más francia lapokban és a mi lapjainkban is napvilágot látott, gondosan megvizsgálva, pontos kútforrást szolgáltat arra nézve, hogy születnek az ilyen legendák. Maga Boglich, akitől a hír ered, második levelében kételyét nyilvánítja és kijelenti, hogy feltevéseinek tényleges alapja nincs.

Lecointe, a délisark-kutató, a Belgea nevű hajó egykori parancsnoka, később az uccle-i (Belgium) observatórium igazgatója, a Matin 1910 július 21-i számában elbeszéli, hogy az 1889-ik év telén az Andesekben Orth Jánossal találkozott. Az expedíció Santa-Cruzban elhagyta a hajót és az argentinai tengerpartot akarta elérni. Lecointe nyomon követ egy nagy kutyafalkát. Hirtelen egy emberrel találja magát szemközt, ki rendkívüli nagyságával és különös öltözetével vonja magára figyelmét. Megkérdezi az idegent, hogy hívják és ez válaszul: Öllen Frigyes. Egy újságban látott kép nyomán később Orth Jánost vélte az idegenben felismerni. Lecointe erről az esetről már 1899-ben említést tesz „Utazás Patagóniában“ című könyvében. Ezt az egész elbeszélést néhány nappal megjelenése után megcáfolták a francia lapokban. Sousson föld-

kutató ugyanis, ki 1909-ben tudományos utazást tett a Tüzföldön. Kijelentette, hogy az az Öllen Frigyes nevű vadász régebben az ő szolgálatában állott. 1886-ban — mikor tudvalevőleg Orth János még mint császári és királyi főherceg, méltóságának és rangjának teljében Ausztriában élt — hagyta el ő Hamburgot és mint természetkutató, Punta Arenaba utazott. Orth Jánoshoz egyszóval az említett vadásznak semmi köze sincsen.

(Folyt. köv.)

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Kedd: **Rigoletto**, opera repriz új betanulásban, B bérlet 32. sz.

Szerda: **Diadalmas asszony**, újdonság nyolcadszor, bérleten kívül.

Csütörtök: **Traviata**, opera repriz, új betanulásban, A bérlet 33. szám.

Péntek: **Papa kedvence**, B bérlet 34. Szombat délután: **Marinka táncosnő**, mérsékelt helyárral.

Szombat este: **Szép asszony kocsisa**, újdonság először, bérleten kívül.

Vasárnap délután: **Aranymadár**, mérsékelt helyárral.

Vasárnap este: **Szép asszony kocsisa**, bérleten kívül, újdonság másodszor.

Hétfő délután: **Asszonyok bolondja**, mérsékelt helyárral, fél 4 órai kezdettel.

Hétfő este: **Román előadás** a bukaresti Nemzeti Színház vendégjátéka.

— **Rigoletto**. Ma este Verdi örökéletű gyönyörű zenéjű operája a Rigoletto lesz a színház műsorán új betanulásban és B bérletben. Az operát Váradi karnagy vezényli, a főszerepeket pedig Baranyai, Gavora, Tihanyi, Feleki, Békési, Márkus és Bereng éneklék.

— **Diadalmas asszony**. Holnap este lesz a 8-ik előadása a gyönyörű kiállítású és klasszikus zenéjű Csajkovszky operettnek a Diadalmas asszonynak, melynek főszerepeit ezúttal is Pintér, Biczó, Borovszky, Misoga, Madas és Harsányi játsszák. A Diadalmas asszony szerdán este bérleten kívül kerül színre.

— **Traviata**. Új betanulásban és részben új szereposztásban csütörtökön este A bérletben Verdi Traviatája kerül színre az opera együttesével és Váradi karnagy vezényletével.

— **Papa kedvence** Pintérrel. E szellemes és igen kacagtató francia bohózat pénteken este harmadszor lesz a színház műsorán az idei szezonban. E nagyszerű énekes bohózat, melynek eddigi előadásait valósággal végig kacagta a közönség B bérletben kerül színre a főszerepekben Pogány, Körösi, Tóth, Harsányi, Madas, Misoga, Balasa és Sorr Jenővel.

— **Szép asszony kocsisa**. Szombaton este lesz a bemutató előadása Rajna és Czobor kellemes zenéjű táncos operettjének a Szép asszony kocsisának, melyre az operett együttes Hetényi főrendező vezetésével nagy ambícióval készül. E nagyszerű operett Budapesten a 75-ik előadását érte meg, mely nálunk is nagyszerű táncainál és mulatságos szövegénél és könnyed zenéjénél fogva kedvelt operettje lesz közönségünknek. A főszerepeit a Szép asszony kocsisa új operettnek Pintér, Biczó, Zilahy, Borovszky, Misoga, Hetényi, Madas, Galambos, Vigh és Balasa játsszák. Szenzációsak lesznek az operettnek a táncai,

melyeket Misoga tanít be. Pintér és Misoga aktuális kupléi és táncai a legnagyobb hatású számíthatnak. A Szép asszony kocsisa szombat és vasárnap bérleten kívül lesz a színház műsorán. A zenekart Szatmári karnagy vezényli.

— **Marinka táncosnő**. Szombaton délután lesz az első mérsékelt helyárral előadása a múlt évben nagy sikerrel bemutatott Marinka táncosnő operettnek, melynek főszerepeit ezúttal Biczó, Zilahy, Borovszky, Misoga, Vigh, Harsányi és Balasa játsszák.

— **Délutáni előadások**. Vasárnap délután az Aranymadár e kedves operettje lesz a színház műsorán Pintér Bóskével a címszerepben. Az operett többi szerepeit most is Misoga, Madas, Hetényi, Vigh, Gálfi játsszák. — Hétfőn délután fél 4 órai kezdettel mérsékelt helyárral mellett az Asszonyok bolondja táncos operettnek lesz az első délutáni előadása, melyben a főszerepeket Pintér, Misoga, Biczó, Borovszky, Vigh Ernő és Nagy Margit játsszák. Minthárom délutáni előadásra má most meglehet váltani a jegyeket a pénztárnál.

Bécsi vörösök és osztrák fehérek

Bécsből érkezésként halljuk, hogy régen tapasztaltak olyan nyugodt vasárnapot Bécsben, mint éppen az volt, melyen a választók az urna elé járultak. Ot esztendőre döntött a sorsáról Ausztria. Semmi izgalom, semmi rendkívüli, minden mint a magától értetődő lett volna.

— Ausztria a legmodernebb választási rendszer és az egyenlő és titkos választói jog alapján választott. A választási rendszer az úgynevezett *laistromos* vagy *proporcionális* rendszer. E rendszer alapelve, hogy a választók nem egyes jelöltekre, hanem *pártokra* adják le szavazataikat. Ezért a választási harc teljesen *személytelenül*, a választók és jelöltek közötti minden személyi és politikai kapcsolatot nélkül bonyolódik le. Pártok elveinek harca ez és éppen ezért a választási harc *kényszerűsége*ből elsősorban *plakátharcban* merült ki. Ennek a választási rendszernek feltétlen örömdetes eredménye, hogy kizárja a választások velejáróját: a *demagógiát* és az ebből következő korteszizgalmakat.

— Ausztriában két probléma ütközött össze: a *szanálási akció* és a *lakáskérdés*. Az elsőre, mint sikerre a keresztényszocialisták a másodikra, mint a lakók védői a szociáldemokraták hivatkoztak. A szanálási akció minden sikere mellett is elegendő volt a szocialistáknak a lakáskérdésre hivatkozniok, hogy a tömegeket maguk mellett megmozgassák. A szocialisták várt letörése helyett az arány ma a polgári pártokra kedvezőtlenebb, mint a múlt parlamentben volt. Magában Bécs városában, mint tartományban pedig a szocialisták megtartották abszolút többségüket.

Maradt tehát a helyzet, hogy az osztrák köztársaságot a keresztényszocialisták, Bécsset magát (és még egy-egy tartományt is) a szocialisták fogják kormányozni. De nem szabad elfelejteni, hogy úgy a keresztényszocialisták, mint a szociáldemokraták Ausztriában nem jelentik a fehér vagy vörös terror uralmát, hanem a mai kor szellemében való haladást más-más uton, más-más társadalmi rétegekre támaszkodva.

Ausztria és Bécs így öt esztendőre a fokozatos, de előrehaladást választotta meg minden demagógia, személyi kultusz és különösebb izgalom nélkül.

(m. l.)

Aki a rabokat kifosztotta

Sikkasztó pesti rendőrtiszt

Bud. tud. jelenti: A pesti tolvánház vezetőségéhez az utóbbi időben több bizalmas jelentés érkezett arról, hogy a tolvánház irattárából sok olyan akta tűnt el, amelyeken az őrizetbe vett, letartóztatott vagy internált rabok letétjei voltak feltüntetve. Nagy Károly dr főkapitányhelyettes, a tolvánház vezetője, azonnal intézkedett, hogy a letétkezelésben rovincsolás tartassék.

A rovincsolás azzal az eredménnyel végződött, hogy az aktatölgések nagyarányú sikkasztással vannak kapcsolatban és hogy a letétkezelés vezetője a rabok letétjeiből körülbelül 700 millió koronát sikkasztott el. A rovincsolás után Nagy Károly dr följelentést tett a rendőrségen Renner János rendőrdíjnok ellen, aki a letéteket kezelte. A főkapitányságról kiküldött detektívek azonban Renner Jánost már seholsem találták, mert a rendőrdíjnok, amikor értesült a rovincsolásról, megszökött.

A rendőrség ekkor elrendelte Renner körözését, ami most eredményre is vezetett. A nyugati pályaudvaron szolgálatot teljesítő detektívek az esztendő gomi személyvonaton fölismerték és izgalmas hajszá után elfogták a sikkasztó díjnokot. A főkapitányságon a detektívek megmozgatták Rennert, akinek zsebében 500 millió korona értékű idegen valutát és magyar pénzt találtak. Kihallgatása során elmondotta, hogy hónapok óta sikkasztotta a rabok letétjeit, hogy azután külföldre szökve, gondtalan életet élhessen. A rendőrség a rendőrdíjnokot kihallgatása után letartóztatta.

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Felölös szerkesztő: KATONA BÉLA

* Az összes zeneiskolák növendékei, úgy a hegedű, zongora, cselló, ének stb. tanszakosok kottáikat csak a Hegedűs Hirlapiroda zenemű osztályában szerzik be.

Szenzációs könyvújdonságok a HEGEDÜS HIRLAPIRODA kölcsönkönyvtárában

Heimburg: ASSZONYSZIV.

A népszerű regényíró legújabb műve. E regényben egy asszony igaz szerelmét írja a szerző le.

Maupassant: RÓZSALEGÉNY.

A szerelmes történetek nagy Mesterének e legújabb műve, a könyvpiac szenzációja.

Leblanc: NÉGY VÖRÖS GYÉMANT.

A népszerű Arzen Lupin detektív regények új sorozata.

Panhuys: HÁROM CIGÁNYLEANY.

A szerző neve nálunk még ismeretlen, bár több mint egy tucat könyve van magyarra fordítva. Ezt a könyvet mindenki olvasassa el.

Hoffmann: BORZALMAS ÉKSZER.

A fantasztikus irodalom kedvelőinek ajánljuk ezt az új művet.

Dosztöjevsky: HOLTAK HAZÁBÓL.

A nagy író börtönbeli szenvedéseinek megrázó tragédiája.

Benedek: FRANCE BREVIARIUM.

A nagy francia tudós és író műveit ismerteti a szerző, mely egyben Francia biográfiája is.

Zola: PÁRIS.

A „Nana”, „Pénz”, „Germinal” szerzőjének új könyve.

Ifjúsági könyvek:

Werne, May Károly. Gál Mózes, Benedek Elek, Donászy ös-szes művei

Iratkozzon be még ma a kölcsönkönyvtárba

Tulhalmozott raktár miatt mélyen leszállított árak!

A híres „Schöeller” Jumpapamut csak 4 lei 50 bani darabként. — Órlási választék. (Leszállított ár) — Csak 15 napig!

ROSENBERG
Fonál Áruházában, Sas-passage.

Rendelelet a jótékonyági intézetekről és gyűjtésekről

Nagyvárad város népjóléti igazgatósága hirdetményben teszi közzé a jótékonyági intézetek szabályozását. A sok visszaélés elkerülése, meg a jótékonyági tényleges gyakorlása végett nem árt az alábbiakat figyelembe venni:

A közönség adakozása igénybevétele szabályozása és ellenőrzés — erre az új törvény alapján, mely a Moni-
Official (Hivatalos Közlöny) 51—
1923 június hó 8-iki számában közöltetett
szabályozásra hozzuk a közönségnek,
egy új „Ministerul Sanatalei Publice”
al Muncii si Ocrotirilor Sociale”
Egészség- és Munkügyi és Népjóléti
Minisztérium) vagy más hatóság által
máig kiadott gyűjtési stb. engedélyek
megsemmisítettnek, illetve érvényüket
vesztik.

Az érdekelt kötelesek az új törvény rendelkezéseivel alkalmazkodni és az illetékes hatóságokhoz (fenti Minisztérium-
címre Oradea-Mare tvj. város népjóléti
igazgatósága útján) új kérelmeket beadni.

Az új törvény rendelkezései szerint minden a közönséghez intézett felhívás, akár nyilvános helyiségekben vagy köztereken történjék, melyeknek célja akár karitatív, nemzeti vagy bármilyen jótékonyági gyakorlása csak a fenti Minisztérium engedélyével történhetik.
Ezen kötelezettség vonatkozik minden egyéni vagy kollektív kezdeményezésre politikai vagy jogi személyekre, bármilyen legyen a közadakozás igénybevétele formája vagy tárgya: pénz, értékpapír vagy bármilyen más cikk, amely a közönségtől kéri:

Gyűjtés, jelvényárúsítás; virág, képeslap, képek vagy egyéb cikkek eladása; gyűjtőkönyvek, lotto- és tombola-listák vagy jegyek; füzetek, adomány gyűjtő könyvek, lajstromok, perselyek; látványosság (színház, mozi stb.) jegyek; bálak, vacsorák; zárt helyiségekben vagy szabadban (kertekben, padokban) tartott ünnepélyek, előadások (konferenciák), előadások stb.; vagy címkek és cédulák eladása formájában vagy más módon történjenek.

A közönség önkéntes adakozására intézett felhívások csupán azon intézetek, társaságok és egyesületek részéről történhetnek, melyeket azon felsőbb hatóságok — melyeknek felügyelete és ellenőrzése alatt működnek — elismernek, illetve engedélyeznek.

Bárki is forduljék a közönség önkéntes adakozásához nyilvános forgalmu helyeken a hatósági közegek felszólítására vagy azok felszólítása folytán, akiknek adományát kéri, köteles igazolni:

a) hogy rendelkezik a fenti minisztérium engedélyével;

b) hogy rendelkezik igazolványi könyvvel, vagy az ilyen tevékenységhez szükséges meghatalmazással.

Bálakra, estélyekre, előadásokra, ünnepélyekre; továbbá a bálakon, estélyeken, előadásokon szokás szerint rendezni szokott tombola és lotto-játékokra a fenti minisztérium engedélye helyett megyei székhelyeken a polgármester, a többi községekben a megyei prefektus, a székesfővárosban pedig az államrendőrség engedélye kérendő.

Minden közjótékonyági igénybevétele után elért készpénzből stb. eredmény jegyzőkönyvileg állapítandó meg, mely az illető társaság, intézet, vagy egyesület választmány vagy kiküldöttjei által az engedélyt kiadó hatóság meghatalmazottjainak közbejöttével lesz felvéve és annak eredménye a helybeli hírlapok egyikeben lesz meghirdetve.

Mindazok, akik a fenti törvényben elő-

írt rendelkezéseket be nem tartják, a törvény 14—19. §-ában előírt büntetésekkel lesznek sújtva.

A kihágások megállapítása hivatalból történik — vagy bárkinek kérelmére, akikkel engedély nélküli, jogosulatlan közadakozási kérelemmel, felszólítással fordultak — bármely megyei, városi vagy rendőrségi közigazgatási szerv,

Szigoru revizió alá veszik a biharmegyei korcsmákat

Gombamódra elszaporodtak Biharmegye falvaiban a korcsmák, amelyeknek italmérési engedélyük nem volt és vigan terjesztették a mértéktelenséget: az utóbbi időben ijesztően elszaporodott falusi bűnesetek a mértéktelen iszákossági hajlamban is manifesztációt találnak. Most aztán Hodor Viktor prefektus erővel kezével belenyúlt ebbe a darázs-fészekbe. Tegnap körrendeletet intézett a megye valamennyi főszolgabírájához, akiket felszólította, hogy vizsgálják meg iarsuk valamennyi korcsmárosának engedélyét.

Népegészségi és erkölcsi érdek teszi szükségessé — így szól a prefektus rendelete, hogy ezt a reviziót a törvény teljes szigorával ejtsék meg a főszolgabírák.

Arra is felhívja a prefektus a főszolgabírákat figyelmét hogy a törvény értelmében annak, aki italméréssel foglalkozik, más üzlete nem lehet. Továbbá: a korlátolt italmérési joggal bíró boltosok semmi szín alatt sem árulhatnak italt korlátlan mennyiségben.

Két fizetésképtelenség

A pénzühiány vádai áldozatai

Két nagyobb arányú fizetésképtelenség tartja most némi izgalmat a nagyváradai piacot.

Az egyik: Fülöp és Kohn Cuzavoda (v. Szacsavá) utcai cipőnagykereskedő cég, amely a konjunktúrás 1919. évben alakult. Mint a kényszerelvonást kérő beadvány elmondja — a pénzbevétele után rengeteget károsodott a cég. Magán a koronabevételen közel félmillió lelt vesztett. A beadványhoz mellékelte mérlegben 809.114 leinvi fedezetlen tartozást és 120.000 leinvi vagyon tünnet ki. Husz százalékos kiegyezést ajánlott fel a cég a nagyobbbrészt váradai hite-

lezőknek, de ezek ezt keveslik. December 12-én tárgyalta a törvényes az ügyet.

A másik fizetésképtelenséget Mogyorósi István, a tenkei fűdő bérloje jelentette. Közel két millió leies tartozásából 553.720 leinvi a fedezetlen. Husz százalékos, hat hónapi határidős egyezséget ajánlott, amit a hitelezők nem fogadtak el. A tárgyalás november 28-án lesz.

Mindkét fizetésképtelenség szomorú képe a gazdasági viszonyoknak. Két jobb sorsra érdemes vállalkozást bénít meg a pénzühiány, amelynek foitogató hatását mindenki megérzi.

Mit mondanak a tanuk a hegyközuylaki gyilkos jegyzőről

A hegyközuylaki gyilkos jegyző bűnpörét ma délelőtt tovább tárgyalta a törvényszék Szölőssy-tanácsa. Náday Samu dr és Szőke Ferenc dr orvosokat hallgatták ki először. Ez a két orvos boncolta fel annak idején az agyonlőtt Csiky Györgyöt. Egyértelműen azt adják elő, hogy véleményük szerint Bugariu igen kis távolságról löhette le Csikyt. Gerő Sándor dr törvényszéki orvos szerint ez a távolság nem állapítható meg pontosan.

Kós Károly uylaki fiatal parasztleány áll ezután tanuként a bíróság elé. Az elnök kérdésére elmondja, hogy 1922-ben volt egy huszárkarabély, amelyet elajándékozott Kozma Károly nevű ismerősének.

Elnök: Irja le, hogyan nézett ki az a karabély!

Kós: Nagyon szépen kérem a tekintetes törvényszéket, csak ha látom, akkor meg tudom mondani, milyen volt!

De aztán mégis nekigvürkőzik és elmondja, hogy a karabély agya el volt törve. A bűnfelek közt aztán felismeri a karabélyt, amelynek törött agvát Kozma megcsináltatta.

Papai Lajos kisbíró a következő

zó tanu. Még mindig bizonyos tisztelettel beszél Bugariuról. Már vallomása rendkívül terhelő.

— Engem és Forró György kisbíró, magával hívott a jegyző ur, hogy Csikytől kériük el a községi ruhát. Mikor Csiki lakása elé értünk, a jegyző elkialtotta magát:

— Csiki, nyisd ki az aítót és add ide a községi ruhát.

— Nem adom, maid csak holnap reggel. — válaszolt Csiki.

— Nyisd ki, mert agyonlölök, — fenyegette a jegyző ur.

De már erre nem állhattam meg, azt mondtam:

— Nem kutya az ember, hogy lelőjék.

A jegyző ur nem hallgatott rám, neki feszítette a vállát az aítónak és kiemelte a sarkából. Bent a szobában pedig ott állt Csiki fejszével a kezében.

— Segítség emberek — ordította Csiki, mikor a dühös jegyzőt meglátta. — De nem jött senki.

Csiki kiszaladt az aítón, a jegyző ur meg utána.

— Allj meg, Csiki!

És mert nem állt meg a jegyző ur, még dühösbben szaladt

utána. Aztán pukkanást hallottunk s láttuk, hogy Csiki, aki agben, meg alsónadrágban volt, összerogyott.

Az elnök: Mit csinált Bugariu, mikor Csiki összerogyott?

Papai: Odahívott bennünket ránk parancsolt, hogy dörszöljük Csiki hasát, hátha föléled.

Az elnök: Élt még akkor Csiki?

A tanu: Nem mozgott. Mondtam is, hogy itt fölösleges már minden. A jegyző ur még is tömöködni kezdte a iukat a halott homlokán.

Huszéves találkozó

A kolozsvári unitárius főgimnázium husz évvel ezelőtt végzett diákjai vasárnap tartották találkozójukat. A harminc végzett növendék közül tizenketten jelentek meg a találkozón köztük Goldmann Árpád dr orvos, Bock Alfréd dr ügyvéd, Peredy György ujságíró, Simonffy Tamás állomásfőnök Nagyváradról. Az öreg diákok tisztelgtek Ferenc József püspök-nél, akit Peredy György leendőletes beszédben üdvözölt. — Bock Alfréd dr vállalta egy szegénysorsu tanuló tanulmányi költségeit a következő öt évre. Melegen megünnepelték őt is és Goldmann Árpád dr orvost is, aki tíz arany dollárban tette le ajándékát az intézet javára.

Ünnepélyes kazánavatás a váradai villamosműnél

Impozáns ünnepsége volt tegnap Nagyvárad város villamosművének. Ünnepélyes külsőségek között szentelték fel az üzem új, hatalmas kazánját. Az aktusnál az igazgatóság tagjai kívül sok meghívott volt a társadalom ismert reprezentánsai közül.

A felavatási ünnepséget megelőzően az igazgatótanács rendkívüli ülést tartott, amelynek végzetével az igazgatóság tagjai élén dr Bucicó Koriolán polgármester elnökkel a fűtőházba vonultak át, ahol már üzemre készen várt az új gépóriás.

Dr Bucicó Koriolán dobta be az első lapát szentet a kazánba és a következő percben sisseregve megindult a gépkolosszus.

A felavatási aktus végzetével a megjelent vendégeket az igazgatóság megvendégelte.

Az első pohárköszöntőt dr Bucicó Koriolán polgármester tartotta Bazili Mihály igazgatóra és munkatársaira üritette poharát. Hangsúlyozta az érdeket, amelyek Bazili Mihály munkásságához fűződnek.

Bazili igazgató meghatott szavakkal köszönte meg az elismerést.

A polgárság nevében Kelen Béla, Moskovits József dr és Pásztor Ede tartottak felköszöntőt.

Végül az igazgatóság nevében Bazili Mihály elismerő szavakkal emlékezett meg az Economia részvénytársaságról és annak vezérigazgatójáról Balogh Leó-ról, aki a hatalmas gépet pontos időre szállította és montörjeivel kifogástalanul szereltette fel.

APRÓHIRDETÉSEK

LAKÁS

1-2 szobás konyhás mellékhelyisé-
ges lakást keres gyermektelen házaspár
i. é. november hó 15-re, telépést, közve-
títést fizetnek. házigazdákkal szívesen
tárgyalok. Cim: Sonnenfeld nyomda
portásánál, str. Printul Carol (Szilágyi
Dezso-utca) 6. 679

EGY szobáért keresek szoba konyhát,
telépést fizetek. Cim Hegedüs hírlapiro-
dában. 749

KERESEK a központba 1 szoba, kony-
hás lakást, telépést fizetek. Cim Hegedüs
hírlapiroda. 845

ALKALMAZÁS

GYAKORNOKOT jó írással,
lehetőleg német és román nyelv-
tudással keres Sonnenfeld Adolf
résztvénytársaság.

NÉMET kisasszony nagyobb fiúhoz
azonnal felvétetik. Cim a Hegedüs hírl-
apirodában. 497

TAKARITÁST vállalkoz. esetleg privát
ápolónak elmennék. Strada Riului (Vi-
téz-utca) 16. Sahadi Sándorné. 844

ÜGYES mindenek szakácsnőt azonnal-
ra keres Leitner Zoltán strada Saguna
(Kapunus-utca) 11. 853

MANIKÜRÖS kisasszony azonnal föl-
vétetik Kraft fodrásznál strada General
Mosoiu (Mezey Mihály-utca). 852

FELTÉTLEN megbízható nőt
keresek 15 hónapos gyerekhez.
Cim a Hegedüs hírlapirodában.

EGY kézimunkás állandó munkára föl-
vétetik. Békés uri szabó, Francis Deac
(Deák Ferenc-utca) 9. 854

TANULÓLÁNY fizetéssel felvétetik
női ruhavarráshoz. Cim Hegedüs hírlap-
irodában. 847

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ díófa ebédlő borszékkel,
ébenfa szalon, gyöngy és réz berakással,
antik szekrény, íróasztal, consul tükör
ovál asztal és egy olcsó puliteros háló-
szoba. Bulewardul Regele Ferdinand
(Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 763

4x3 méretű keleti perzsa szőnyeg el-
adó. Bulewardul Regele Ferdinand (Rá-
kóczi-ut) 30. Szász. 848

MEGVÉTELRE keresem a Ghete Ro-
mán-Magyar szótárt. Cim Hegedüs hírl-
apirodában. 849

AJTÓK, ablakok és egy bodegai kira-
kat eladó strada Cuza Voda (Szacsavay-
utca) 47. — Ugyanott egy tisztességes
leány felvétetik. 850

ELADÓ sürgősen egy csikos mahagó-
ni háló egy három ajtós garderoob szek-
rény. Cim Hegedüs hírlapirodában. 856

ELADÓ egyszerű polturos ebédlő-
szalon garnitúra, nagy tükör stb. Piața
Schlauch tér 4. udvari lakás. 839

EGY káposztáshordó olcsón eladó.
Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-
ut) 30. jobbra Szász. 820

RAGLÁN, TÉLIKABÁT és ÖLTÖNY SZÖVETEK

olcsó bevásárlási forrása

SZÉKELY

postódaruháza Str. Avram I. (Kessuth-u.) 5

ELADÓ egy jó karban levő nagy plüss
divány és egy tolett tükör. Cim: strada
Caramizi (Téglavető-utca) 13. szám.
Szűcsné. 826

18 kötet diszkötéses Pallas Lexikon
eladó. Cim Hegedüs hírlapirodában. 627

HÁZAT vennék a belvárosban beköl-
tözhető nagyobb lakással. Csakis háztu-
lajdonosok részletes ajánlatára reflektá-
lok. „Dollár” jelígre a Hegedüs hírlap-
irodában. 855

ELADÓ abroszok szalvétákkal, selyem
batik, kicsi és nagy lámpaernyők, rózsa-
szin selyem vatta paplan, ebédlő perzsa
kisebb perzsa és szmirna szőnyegek, ké-
pek, indiai ezüst sál, fehér és fekete kő-
csag, egy nyest és egy barna róka boa,
silskin rövid kabát, silskin gallérok, egy
férfi bunda nutria bélésű és silskin gal-
lérral. Bulewardul Regele Ferdinand
(Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 761

STINGLI zongora, ebédlő álló órával,
hálószoba, uriszoba, argaman és perzsa
szőnyegek, Wertheim kassza, garderoob
szekrény, hencsertakarók nagy választé-
kban Beck és Benjámín strada Cogal-
niceanu (Várad Zsigmond-utca) 11. Tele-
fon 1703. 851

BIZOMÁNYBA elfogadok bármilyen
fehérműt, porcellánokat, szőnyeget,
képeket. Bulewardul Regele Ferdinand
(Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 762

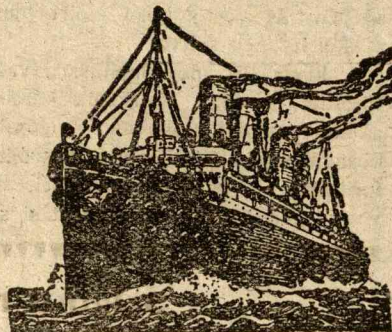
KÜLÖNFÉLÉK

MAGÁNTANULÓ első gimnazista
fiúhoz, magyar-román prociót kere-
sek. Cim a Hegedüs hírlapirodában. 838

TÁRSULNÉK elsőrendű ruhavarrónő-
vel. Üzletem van nagy vevőkörrel. Cim
a Hegedüs hírlapirodában. 846

Norddeutscher Lloyd

Rador No. 393

F. MISSLER
BRÉMA-AMERIKA

Az utazást teljesen újjáépí-
tett hajóinkkal tesszük le-
hetővé, melyeken a harmad-
osztály is elegánsan beren-
dezett kabinokból áll 2 és 4
személy számára. Elsőrangú

német konyha. A hajókon magyarul és németül beszélnek.
Díjtalan tájékoztatás:

NORDDEUTSCHER LLOYD

nagyromániai vezérképviselte:

BUCURESTI, Calea Grivitei 130 Bejárat a Polizu-utca sarkán (B. at-
szálloda alatt, és ennek főkajai)

ORADEA-MARE Bul. Reg. Ferdinand No. 4
(A hivatalos menetjegyirodában)

Telefon: 8-26, 9-88. Sürgősim: Menetjegyiroda
Ugyanott vasúti jegyek kiadása úgy a bel-, mint a külföld minden állomására.

TIMISOARA CERNAUTI
„Korona Szálloda” vasúttal szemben Hochanowsky Gasse 3. (Botinimánu házban)

Minden felvilágosítás díjtalan

ELADÓ ház hentes tüzeltel, italméresi
joggal. Egy hold szőlő házzal távol a
várostól. Három és fél hold szántó kis
házzal. Tíz hold szántó és 2 kis hold
szőlő közel a városhoz, kis házzal,
és istállóval. — Három hold szép

szőlő 2 szobás la-
kás, vincellér ta-
kás, borház és fel-
szerezéssel. Egy
kis hold szőlő
házzal. Ház be-
költözhető 2 szo-

bás lakással. Jó ház 2 szobás beköl-
tözhető. Kettő nagy kertés ház közel a
Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-
ut) 200, és 425 ezer leu, azonnal be-
költözhető. Ház fűszerüzlettel elfoglal-
ható 190,000. Réten 2 ház 150 és 150
ezer. Ház strada Riului (Vitéz-utca).
Ház belvárosban 3 szobás, fürdőszobás
elfoglalható. Ház strada Calvariului
(Kálvária-utca) közelében. Szőlő 3 szo-
bás lakással 260,000. Négy hold szántó
150,000. Tizenkettő és 15 holdas szőlők.
Központban gyönyörű földszintes ház
fűtött udvarral, több uri lakással nagy
jövedelmű 1,500,000. Emeletes ujház
központban évi 40,000 lei jövedelemmel
800,000. Egy és 2 emeletes házak 2 és
3 millió. Ház 2 utcára nyíló nagy telek-
kel (Csillagvárosban) beköltözhető 140
ezer. Magánház 4 szobás parkettes la-
kással 500,000. Ház 3 szobás, fürdőszo-
bás, szőlős kerttel 350,000. Közele köz-
ségben ház két utcára telekkel olcsóért
elfoglalható. Értekezni TOMÁNÉNÁL
Nílgesz telepén, délután 3-6-ig Strada
Siantul Ladislau (Körös-utca) 7. szám.

Pénz- és helyszöke miatt

raktáron lévő zongora,
ebédlő, háló, uriszoba,
Wertheim kassza, perzsa
szőnyeg, gyári szőnyegek
csillárok és hencsertakarók
minden elfogadható árban eladtnak

Beck és Benjámín
Str. Cogălniceanu (Várad Zsig-
mond-utca 11.) Telefon 1703

Megnyílt ! Kemény és Katz börkereskedése és felsőrézkészítése Calea Vict. 54. Templom-tér

ELADÓ

Beköltözhető magánház 3 szobás lakás
200 ezer lei, felét kell azonnal kifizetni.
Eladó str. Episcopul Ciorogariu (Uri-ut-
ca) 3 szobás parkettes, komfortos lakás.
Van a város külső részén 3 szobás,
fürdőszobás lakás 30 ezer lei. Van több
1, 2, 3 szobás lakás. Eladó 3 ebédlő
egyik 25, másik 35 és 40 ezer. Csillárok,
divány párnák, zsolnai szervíz stb.

WEISZ GIZI közvetítő irodája
Str. T. Pogratul (Nyemda-utca) 4.
Str. Bratianu (Szaniszló-u.) sark

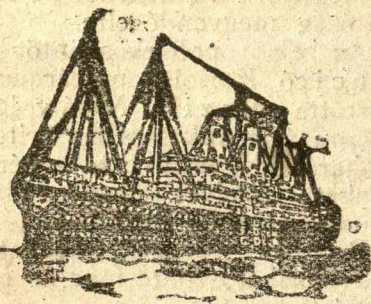
Pianinó

Gebrüder Stigl gyárt-
mány kitűnő hangú,
keresztváros fém szerkezettől
teljesen új állapotban
sürgősen eladó.

Sternbergnél
Piața Unirii 2. Telefon 18-45

Sonnenfeld Adolf t. l. Hegedüs

Ha jól, olcsón és kényelmesen, vesztegzár nélkül akar utazni

Amerikába,

ugy hajójegyét

Kirschner és Tsa

szállítási r. t. nál

Oradea-Mare, Piața M. Viteazul
(v. Nagypiac) 6 Andrányi ház,
szerezze be, amely

SKANDINAVIEN - AMERIKALINIES

nagyváradi képviselője

Harmadosztályu hajójeggyel a kikötőig a vonat másod-
osztályán lehet utazni